

Leg 188

Wniosek

w sprawie hodowli owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm Królestwa Galicyi, Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, uznając wielki pożytek dla kraju z hodowli owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół lnu i konopi, pragnie hodowlę w kraju podnieść, ewentualnie tam, gdzie jej wcale nie ma, zaprowadzić i w tym celu szczególną nad nią rozciągać opiekę.

2) Ustanawia przy Wydziale krajowym osobny patronat czyli urząd stałej opieki nad krajową hodowlą owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi, składający się z 3 urzędników, z których jeden jest przełożonym patronatu i jego referentem w Wydziale krajowym ewentualnie w Sejmie, dwaj zaś pozostali krajowymi inspektorami dla hodowli owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi. Pierwszym ma być jeden z członków Wydziału krajowego, inspektorami zaś tylko ludzie fachowi w tej gałęzi gospodarstwa krajowego, posiadający co najmniej ukończoną wyższą szkołę rolniczą w kraju lub za granicą, a zarazem kilkoletnią w tym przedmiocie praktykę. Płacę, rangę i emeryturę dla tych 3 urzędników postanawia Wydział krajowy. Jeżeli przełożonym patronatu jest członek Wydziału krajowego, to nie ma prawa ani do rangi, ani do emerytury.

3) Patronat ten otrzymuje instrukcye i potrzebne fundusze z Wydziału krajowego i przed nim zdaje sprawozdanie z swych czynności i powierzonych mu fundusów przez Wydział krajowy mu wyznaczonych.

4) Patronat dla hodowli owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi, obowiązany jest :

a) prowadzić statystyczne biuro wszystkich hodowców w kraju owiec, królików, drobiu, ryb, pszczół, lnu i konopi, z nimi się porozumiewać w sprawach hodowli i wedle możliwości nieść im moralną i materyalną pomoc przez udzielanie im potrzebnych rad, wskazówek, zapomóg lub pożyczek bezprocentowych z funduszu krajowego na ten cel wymienionej hodowli ;

b) co pewien czas — najpóźniej co 3 lata urządzać stosownie do okoliczności i możliwości krajowe i powiatowe wystawy owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi a zarazem wszelkich produktów, narzędzi, sprzętów, pism, dzieł i t. p. rzeczy, z hodowlą owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi będących w związku ; nadto najlepszych hodowców oznaczać dyplomami pochwalnymi, medalami wystawowymi, a nawet nagradzać odpowiednimi premiami w pieniądzech przez Wydział krajowy ustanowionemi ;

c) za pośrednictwem swoich inspektorów krajowych ile możliwości wszystkie wymienione hodowle w kraju zwiedzać i na miejscu hodowcom udzielać potrzebnych rad i wskazówek ;

d) każdego roku wszystkie swoje spostrzeżenia dotyczące hodowli owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi przez krajowych inspektorów zebrane i fachowymi uwagami zaopatrzone, publicznie drukiem ogłaszać i wszystkim hodowcom tego przedmiotu w kraju bezpłatnie rozsyłać.

5) Ażeby hodowla owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi nie tylko u starszych, ale i u młodszych znalazła swoich opiekunów i protektorów, ażeby niejako weszła w krew i kość całego ludu rolnego w naszym kraju, wzywa się Wydział krajowy i c. k. Radę szkolną krajową:

a) ażeby naukę o hodowli owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi przyjęły jako osobny przedmiot do programu nauki szkolnej we wszystkich szkołach rolniczych i seminariach nauczycielskich i ten przedmiot na równi z innymi traktowały;

b) ażeby w szkołach ludowych typu wiejskiego, czytanki polskie dla ostatnich dwóch lat nauki były w ten sposób ułożone, iżby obok innych ustępów były także ustępy o hodowli owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi, nadto aby zarówno uczennice jak i uczniowie wymienionych obydwu lat nauki w szkołach ludowych wiejskich na nauce robót ręcznych i tak zwanych zręczności uczyły się praktycznie przędzenia nici ze lnu i konopi.

6) Poleca się wszystkim gminom wiejskim, które posiadają własne szkoły ludowe, ażeby z majątku i funduszów swoich gminnych pomagały wedle możliwości miejscowym nauczycielom w zakładaniu dla celów naukowych owczarni, drobiarni, królikarni, stawków rybnych, pszczelarni, w uprawie lnu i konopi na gruntach szkolnych lub gminnych.

7) Wzywa się także c. k. Radę szkolną krajową, ażeby nauczycielom zgłaszającym się z chęcią założenia przy swoich szkółkach na wsi potrzebnych do celów naukowych owczarni, drobiarni, królikarni, stawków rybnych, pszczelarni, uprawy lnu i konopi, nie odmawiała swojej moralnej i materyjalnej pomocy, o ile jej fundusze krajowe będą na to pozwalały.

8) Nauczyciele urządzający u siebie przy szkole na wsi na gruntach szkolnych lub gminnych owczarnie, drobiarnie, królikarnie, stawki rybne, pszczelarnie, uprawę lnu i konopi dla celów nauki szkolnej, mogą liczyć nakże na poparcie krajowego Sejmu na wniosek c. k. Rady szkolnej krajowej, która nad wszystkimi tymi zakładami ma mieć opiekę i kontrolę.

Lwów dnia 19. października 1904.

Wnioskodawca:
Potoczek w. r.

Skołyszewski, Kramarczyk, Korol, Szponder, Szwed, Oleśniki, Ostapczuk, Mazikiewicz, Bohaczewski, Efftinowicz, Wilczkiewicz, Huryk, Barabasz, Mogilnicki, Żardecki, Szajer.